

धुलिखेल नगरसभाको नवौं अधिवेशनमा नगर प्रमुख
श्री अशोक कुमार ब्याजु श्रेष्ठले प्रस्तुत गर्नु भएको

आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट
मिति २०७८ असार ७ गते

धुलिखेल नगरपालिका
Dhulikhel Municipality
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
धुलिखेल, काभ्रेपलाञ्चोक
बागमती प्रदेश, नेपाल

धुलिखेल नगरपालिकाको नवौं नगर सभामा नगर प्रमुख श्री अशोक कुमार व्याञ्जु श्रेष्ठले प्रस्तुत गर्नु भएको बजेट नीति तथा कार्यक्रम

सडक पूर्वाधार

1. धुलिखेल नगरको केन्द्रसँग सबै वडा वडाकेन्द्रहरू सिधा स्थायी सडक सञ्जालद्वारा जोड्ने हाम्रो प्रतिवद्धता हाम्रो पाँचवर्षे कार्यकालमा पूरा हुने भएकोमा हामी सबैको गौरवको विषय भएको छ। चालू आव मा उक्त प्रतिवद्धता पूरा गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
2. नगरपालिका क्षेत्रमा सञ्चालन गरिने पूर्वाधार वा सामाजिक विकाससँग सम्बन्धित कुनै पनि कार्यक्रम वा परियोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा सञ्चालन व्यवस्थापन चरणहरूमा सामाजिक तथा वातावरणीय सन्तुलन, प्रकोप व्यवस्थापन पक्ष समेतलाई ध्यानमा राखी आयोजनाहरूको निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
3. धुलिखेल नगर क्षेत्र भित्रका पक्की सडकहरूको मर्मत सम्भारको लागि सडक बोर्ड नेपालबाट रकम विनियोजन हुने गरी सडक मर्मत सम्भार कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ। सडक रणनीतिक योजनानुसार रणनीतिक सडकहरूको सुदृढीकरण एवम् स्तरोन्नति कार्यलाई नगर यातायात गुरु योजना अनुसार प्राथमिकता दिइनेछ।
4. नगर क्षेत्रभित्र रहेका मुख्य सडकहरूको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन DPR तयार गरि सडक निर्माणको कार्यलाई तिब्रताका साथ अघि बढाइनेछ।
5. नगरको समग्र विकास निर्माणमा सार्वजनिक र नीजि साझेदारी अवधारणा अवलम्बन गरिनेछ।
6. साविक धुलिखेल नगरपालिका भित्रका सडकहरूमा लगत कट्टाको लागि पहल गरिनेछ साथै गत तथा चालू आ.ब. मा सञ्चालनमा रहेका योजनाहरूलाई प्राथमिकतामै राखी क्रमागत रूपमा सम्पन्न गरिनेछ।
7. नगरपालिकाद्वारा पूर्वाधार विकास गरिएका योजनाहरूको दिगो विकासका लागि मर्मत सम्भार सेवा शुल्क तोकी मर्मत कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ। हरेक आयोजनाबाट कट्टी हुने तीन प्रतिशत कन्टिन्जेन्सी मध्य शुन्य दशमलव पाँच प्रतिशत मर्मत सम्भार कोषमा दाखिला गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ।

8. भूकम्पलगायत प्राकृतिक प्रकोपबाट क्षतिग्रस्त ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा सांस्कृतिक, धार्मिक सम्पदाहरूको पुनर्निर्माणका लागि पुरातत्व विभागसंग सहकार्य गरिनेछ।
9. आकस्मिक सडक मर्मत सम्भारको कार्य गर्न बजेट विनियोजन गरेको छु। यसबाट धुलिखेलका शहरी सडकहरू विग्रनुपूर्व तथा वर्षात पछि मर्मत सम्भार भई शहरको सुन्दरता वृद्धि गर्दै दुर्घटना न्यूनिकरणमा योगदान पुग्ने विश्वास लिएको छु। यसबाट ग्रामीण सडकको आकस्मिक मर्मत समेत गरिने छ।
10. पुण्यमाता खोलाको कोरिडोरमा नयाँ ट्रयाक निर्माण गरि भविष्यमा यातायता संजाललाई विस्तार गरिनेछ।
11. तिव्र सहरीकरणलाई व्यवस्थापन गर्न, पूर्वाधार संरचनाहरू सोही बमोजिम निर्माण गर्न एवम् धुलिखेलको आर्थिक विकासमा टेवा दिन धुलिखेल चक्रपथ रेखांकन सम्पन्न गरिने छ।
12. पैदल यात्रीहरूको समस्यालाई मध्यनजर गरी नगरक्षेत्र भित्र पर्ने ठुला सडकहरूमा फुटपाथ निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिनेछ।
13. सडक पूर्वाधार निर्माणको लागि रु १५ करोड बजेटको व्यवस्था गरिएको छ।

अन्य पूर्वाधार निर्माण तर्फ

14. विकास योजनाको छनौटमा नागरिकको अपनत्व स्थापना गर्ने गरी विकेन्द्रित पद्धतिको अवलम्बन गर्दै वडा तहका जनप्रतिनिधिको नेतृत्व र व्यवस्थापकीय क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले गत विगतबाट वडास्तरीय योजना कार्यान्वयनका लागि वडा तहमा प्रदान गरिदै आएको वडास्तरीय बजेटको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिएको छु।
15. वडाको भौगोलिक तथा जनसंख्याको विविधतालाई मध्य नजर गरी बजेट वितरणमा समता कायम गर्न रु एक करोडको सुत्रमा आधारित पूर्वाधार अनुदान कार्यक्रम प्रस्ताव गरेको छु।
16. नगरकार्यपालिकाका सदस्यहरूको नागरिकसँगको सम्बन्ध स्थापित गर्न प्रत्येक सदस्यहरूको सिफारिशमा पुर्वाधारसंग सम्बन्धित एक योजना संचालनको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु।
17. न.पा.को भौतिक एवम् सामाजिक सेवालाई अपांग मैत्री, बालमैत्री र अपाङ्ग मैत्री बनाउदै लगिने छ। अपांग मैत्री र्याम्प निर्माणमा केन्द्रित हुँदै पार्किङ, फुटपाथ, जेब्रा क्रशिङ आदिमा नमूना अपांग मैत्री संरचना निर्माण गर्ने नीतिलाई अगाडि बढाइनेछ। त्यस्तै सङ्केत युक्त टायल लगाई फुटपाथ बनाउने नीति लिइने छ।

18. विपन्नताको कारण विद्युत सेवा उपभोग गर्नबाट वञ्चित नागरिकहरूका पहिचान गरी निजहरूको घरमा निशुल्क विद्युत मिटर जडान गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु।
19. पूननिर्माण गर्न बाँकि रहेका विद्यालयहरूको निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ।
20. सहासिक खेललाई प्रोत्साहन तथा प्रवर्द्धनका लागि यस नगरको वडा नम्बर १ मा धुलिखेल माउण्टेन स्पोर्ट्स ट्रेनिङ्ग सेन्टर निर्माणको आवश्यक अध्ययन गरिनेछ।
21. नगरको ठुलो बन क्षेत्रमा अपाङ्गमैत्री Eco trail निर्माण कार्य शहरी विकास मन्त्रालयसगको समन्वयमा निर्माण कार्य अगाडि वढाईने छ।

भवन आवास तथा शहरी विकास

22. भुकम्प पिडितलाई जुनसुकै डिजाईनको आधारमा घर निर्माण गरी पनि धरौटी बापतको रु ५०००।०० रकम छुट दिने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ।
23. साविक गाविस हुँदा बनेका घरहरूलाई अनिवार्य रूपमा नक्शा पास अभिलेख गर्ने गरि प्रकृया अघि बाढाईएको छ र सो को निरन्तरता दिईने छ।
24. भुकम्प पश्चातको पुनःनिर्माण कार्यलाई गतिदिन सरकारले जारी गरेको २२ वटा डिजाईनलाई निशुल्क नक्शा पास कार्यलाई यो आ.व.पनि निरन्तरता दिईनेछ।
25. धुलिखेल तथा श्रीखण्डपुरको मुख्य क्षेत्र भित्र घर अगाडिको मोहडा पुरानो तथा पुरातात्विक शैली झल्कने गरी निर्माण कार्य गर्ने गरि नक्शा पास गर्ने प्रकृयालाई निरन्तरता दिईनेछ। यसरी निर्माण गरिने घरको नक्शापासमा ५० प्रतिशत राजश्व छुट दिईने छ साथै पुरानो घर अनुसारको डिजाईनमा सम्बन्धित घरधनिले घर निर्माण गरेमा नक्शाको डिजाईन तथा पास निशुल्क गर्ने नीतिलाइ निरन्तरता दिएको छु।
26. यस धुलिखेल नगरपालिकाबाट नक्सा पास गरी निर्माण भएका भवनहरूमा तला थप गर्नको लागि माग गरेमा, तत्कालिन नक्सा पास भएको सडक मापदण्ड, सडक अधिकार क्षेत्र तथा सेट व्याक पूरा भएको, तथा सडक ऐन अनुसरण गरेको, सार्वजनिक वा सरकारी जग्गा अतिक्रमण नगरेको अवस्थामा र “राष्ट्रिय भवन संहिता‘२०६०” अनुसार आवश्यकता भएमा भूकम्पीय सुदृढीकरण Retrofitting सहित तला थपको अनुमति प्रदान गर्ने नीतिलाइ निरन्तरता दिएको छु।
27. बस्ती विकास शहरी योजना तथा भवन निर्माण मापदण्ड बमोजिम प्लटिङ्गलाई व्यवस्थित गरिनेछ। प्लटिङ्ग गार्दा अनिवार्य रूपमा नगरपालिकाबाट स्वीकृती लिनुपर्ने छ न.पा बाट स्वीकृति नलिई गरिएको प्लटिङ्गमा नक्सा पास नगर्ने नीति हामीले तर्जुमा गरिसकेको छौ। यस्ता प्लटिङ्गहरूलाई समयमा नै स्वीकृति लिन पनि एक महिना समय अबधि तोकी सूचना

जारी गरिसकीएको छ। Land Use Plan नबने सम्म बस्ती बस्न अयोग्य क्षेत्रमा प्लटिङ्ग स्वीकृति दिइने छैन।

28. नगरपालिकाले सहरी योजना, बस्ती विकास तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत मापदण्ड जारी गरी कार्यान्वयन गरेको छ। यसलाई कडाइका साथ कार्यान्वयन गरिने छ। नगरपालिकाका विस्तारित वडाहरूमा सडक मापदण्ड र घरको मापदण्ड पुगेका घरहरूको आगामी आ.व. भित्र मात्र समय तोकि नक्सा अभिलेखीकरणको लागि अनुरोध गरिनेछ। यस्तो अभिलेखीकरण गर्दा गैर नाफामूलक तथा सामुदायिक संस्थाहरूको भवनलाई ५० प्रतिशत छुट दिइने छ।
29. नगरपालिका क्षेत्र भित्र निर्माण गरिएका अधिकांश ठुला तथा भित्रि सडकहरूको हाल सम्म पनि लगत कट्टा नभई ब्यक्तिको नाममानै कायम रहेको कारण बोटो सम्बन्धमा विवाद तथा सडक बिक्रि तथा अतिक्रमण हुने समेत भएको हुँदा यस अ.व.बाट सडकको लगत कट्टा कार्य शुरु गरिने छ।
30. जिल्ला समन्वय समितिसँगको साझेदारीमा निर्माण भइरहेको ७०० जना अट्ने सभा हलको नर्माण कार्य आव ०७८/७९ को पहिलो चौमासिक अवधिमा पुरा गरिने छ। यसबाट धुलिखेलमा हुने राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय सेमिनारहरू संचालनका भई नगरपालिकाको आन्तरिक आयमा टेवा समेत पुग्ने अपेक्षा लिएकोछु।
31. नगरपालिका क्षेत्रभित्र एउटा पहाडी नमूना बस्तीको विकास गरिनेछ। धुलिखेल क्षेत्रलाई सुरक्षित, व्यवस्थित, सुविधा सम्पन्न र आकर्षक आवास केन्द्रको रूपमा विकास गरिने छ। टाउन प्लान बिस्तारका लागि आवश्यक कार्यविधि र मापदण्ड बनाई नियमन र व्यवस्थापन गरिनेछ।
32. नगरपालिकामा एउटा नगर सभागृह तथा बहुदेशीय कभर्ड हल निर्माणको थालनी गरिनेछ। प्रत्येक वडामा खुला क्षेत्रको रूपमा पनि प्रयोग गर्न सकिने गरी बहुउपयोगी खेलमैदान निर्माण गरिनेछ।
33. ४ फिट भन्दा अग्ला, भुकम्पीय दृष्टिले जोखिम युक्त पर्खालहरू एवम् कच्चा किसिमले निर्माण भएका पर्खाललाई भत्काउन लगाईनेछ। एक घर दुई रुखको नीति लिइने छ। यसले हरियालीयुक्त धुलिखेल कायम राख्न मद्दत पुग्नेछ। प्रत्यक्ष रोजगारी सृजना गर्ने कम्तीमा एक आयोजना महिला कै सहभागितामा मात्र सञ्चालन गर्ने नीति लिइने छ।
34. बजार, पसल, रेष्टुरा, कार्यालय वा यस्तै प्रकारका साईनबोर्ड, प्रचार सामाग्री तथा होर्डिङ्ग बोर्डले घरमा उज्यालो तथा हावाको प्रवाह नै रोक्ने गरेको देखिएकोले यस्तो प्रचार तथा संकेत सामाग्री राख्नको लागि मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयन गरिने नीति लिइने छ।

35. यस धुलिखेल नगरपालिकाको वडा नं. ४ मा रहेको विगत लामो समयदेखि सम्पन्न हुन नसकेको धुलिखेल जग्गा विकास आयोजना (landpulling) लाई आगामी आ.व.मा पूर्वाधार निर्माण गर्न नगर विकास कोषसँग ऋण प्रकृया अगाडी बढाइ सम्पन्न गर्न आवश्यक प्रकृयालाई अघि बढाईनेछ।
36. प्रदेश सरकारको सहयोगमा धुलिखेल नगरपालिकाको वडा नं ९,१०, ११ र १२ को संगम स्थल फस्कोटमा निर्माण गरिने औद्योगिक ग्राम निर्माणको कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ। Green Industry को अवधारणालाई कार्यान्वयन गर्न ग्रामभित्र प्रदुषण रहित उद्योगहरू मात्र स्थापना गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ।